

ESITYS UUDEKSI KOULUTUSVASTUUKSI

Uusi koulutusvastuu (tutkinto, tutkintonimike, koulutusvastuun täsmennys)

Åbo Akademi anholder om rätt att få utbilda i farmaci med provisorsbehörighet så att statsrådets förordning om universitetsexamina (794/2004) och dess bilaga skulle kompletteras enligt följande:

Farmaceutexamen	Bachelor of Science (Pharmacy)
Provisorsexamen	Master of Science (Pharmacy)
Farmacie licentiatexamen	Licentiate of Science (Pharmacy)
Farmacie doktorsexamen	Doctor of Science (Pharmacy)

Sisäänoton laajuus (aloittajien määrä/v ja tavoiteltu kokonaisopiskelijamäärä koulutuksen ollessa täydessä laajuudessaan.

Åbo Akademi antar årligen ca 25 studerande till farmaciutbildningen (kandidat). Utöver detta är avsikten att 15 studerande skulle antas att avlägga provisorsexamen (magister).

När utbildningsplatserna är fyllda är utbildningsvolymen enligt följande:

75 farmacistuderande
30 provisorstuderande

Edellytykset uuden koulutusvastuun toteutukselle (resursointi)

Utbildningsrätt och samtidigt utbildningsskyldighet definieras i statsrådets förordning om universitetsexamina 794/2004 och undervisnings- och kulturministeriets förordning om precisering av universitetens utbildningsansvar 1451/2014. Dessa förordningar bygger på en princip om att utbildningsrätt som givits åt ett universitet inom ett visst utbildningsområde innefattar **tre nivåer**, dvs kandidatnivån, magisternivån och doktorsnivån. Åbo Akademi utgör ett undantag från denna princip, bl.a. inom utbildningsområdet farmaci. Att det finns undantag från ovan nämnda förordningar bryter mot den juridiska konstruktionen om att utbildningsrätt innebär både en rätt och en skyldighet att ge undervisning på tre nivåer.

Åbo Akademi är det enda universitetet i Finland som utbildar farmaceuter på svenska. ÅA har sedan 1958 framgångsrikt axlat sitt nationella ansvar och tillgodosett det tvåspråkiga Finlands behov av svensktalande experter i apotek och läkemedelsindustrin.

Åbo Akademi har inte utbildningsrätt för provisorsexamen, en naturlig fortsättning för farmaceuter på magisternivån. Rätten att utbilda provisorer på magisternivå har tilldelats Östra Finlands universitet och Helsingfors universitet. Utbildningen som ges av Östra Finlands universitet ges på finska i enlighet med deras ansvar att utbilda på finska med 45 nybörjarplatser årligen. Helsingfors universitet ansvarar för utbildning av både svenskspråkiga och finskspråkiga provisorer med 40 nybörjarplatser. Sammanlagt fylls alltså 85 studieplatser för provisorer varje år.

Helsingfors universitet är tvåspråkigt. Helsingfors universitet har, i dagsläget, ett nationellt ansvar för utbildningen av svenskspråkiga provisorer. De av Åbo Akademi studerande som vill gå vidare med sin utbildning på magisternivå måste därför ansöka om att kunna studera vid Helsingfors universitet. Undervisnings- och examensspråken vid Helsingfors universitet är finska och svenska. Studerande kan använda sitt modersmål, finska eller svenska, under studiernas gång. Undervisningen i utbildningsprogrammet för provisorsexamen vid Helsingfors universitet ordnas huvudsakligen på finska. Studerande kan erhålla tentamensfrågorna på svenska oberoende av undervisningsspråket och kan skriva tenter och skriftliga uppgifter på sitt modersmål (studieinfo.fi). Detta innebär i praktiken att undervisningen på magisternivå vid HU går på finska. Utbildningsvägen för Åbo Akademi farmacistuderande som vill fortsätta studera på magisternivå på svenska finns således inte i praktiken.

Åbo Akademi utbildar på magisternivån filosofie magistrar som specialiserar sig i läkemedelsutveckling och medicinsk teknologi. Vi har därmed rätt långt de resurser inom farmaciområdet som krävs för att kunna utbilda provisorer. I dagsläget har vi för farmaceututbildningen två universitetslärare, en akademilektor och två professorer. Tilläggsresurser som behövs beräknas vara ca två akademilektorer för att omforma och förverkliga en ny provisorutbildning. Givet att den planerade provisorsutbildningen godkänns av UKM, lägger ÅA ner det nuvarande magisterprogrammet Läkemedelsutveckling och medicinsk teknologi, eftersom dess kärnkompetens bakas in i den tänkta provisorsutbildningen.

Den ekonomiska kalkylen och beräkningarna framgår från bilagan på styrelsens behandling 20.8. 2019 (se bilaga styrelsebeslut).

Sysselsättningsgraden i landet för provisorer är god och den ökning av nybörjarplatser vi föreslår skapar ingen obalans i detta avseende. Snarare siktar vi in oss på en profilerad utbildning som är anpassad till den regionala kontexten, men samtidigt bidrar till att tillgodose behovet av svenskspråkiga provisorer. Därtill torde det vara klart att såväl läkemedelsförsörjningen som hälsovårdsmyndigheter och nordiskt läkemedelssamarbete behöver kunniga svensk- och tvåspråkiga provisorer.

Provisorsutbildningen vid Åbo Akademi skulle placeras vid fakulteten för naturvetenskaper och teknik i Åbo och föreslås ha 15 utbildningsplatser per läsår. Denna provisorutbildning skulle – förutom det redan nämnda – förstärka det svenskspråkiga utbudet av provisorer i Finland och utgöra ett naturligt komplement till redan existerande utbildningar. Det handlar således inte om att splittra några resurser genom att gå in för detta i Åbo, utan om att samla och stärka de resurser och den verksamhet som redan finns och ge dem en tydligare yrkeslivsrelevant inriktning.

Utifrån det söktryck (4 sökande/studieplats 2019) som finns för akademins farmaceututbildning, samt hög genomströmningsprocent kan ÅA utan tvekan utgå från att söktrycket på studieplatser för provisorsutbildning skulle vara tillräckligt högt för att garantera hög kvalitet på antagning och examinering.

Åbo Akademi vill ta ansvar för utbildning av svenskspråkiga provisorer med fokus på industriell farmaci och bygger ett modernt program i nära samarbete med DI-utbildningen och utbildningen i naturvetenskaper. För tillfället utbildas doktorer inom området biovetenskap och de erhåller filosofie doktorsgrad. Med denna reform skulle doktorsexamina bli i farmaci.

Perustelut korkeakoulun profiiliin ja valtakunnallisten koulutustarpeiden näkökulmasta

Planeringen av utbildningen utgår från ett profilerat kvalitetstänkande och skulle ske i nära samarbete med Åbo universitet (TY) och den regionala biomedicinska industrin. Läkemedelsutveckling och diagnostik är ett av Åbo Akademis fyra profilområden inom forskning och ett strategiskt samarbetsområde mellan Åbo Akademi och Åbo universitet, och således ett viktigt område i akademins forskningsprofil. Omfattande profileringsmedel har beviljats från Finlands Akademi till området, vilket även säger något om styrkan i detta område vid Åbo Akademi. I utbildningen planeras samarbete med Uppsala universitet och Umeå universitet för att bygga om en specifik profilering av provisorsutbildningen – industriell farmaci – men det centrala är den regionala förstärkande dimensionen: studiehelheterna skulle byggas upp så att de skulle stöda även andra utbildningar inom sektorn (TY-ÅA-TuAMK-Novia).

En provisorsutbildning vid Åbo Akademi skulle således även stärka det regionala- och branschspecifika innovations- och kompetensklustret. Åboregionen har Finlands starkaste innovations- och kompetenskluster inom livsvetenskaper och hälsa. Denna sektor sysselsätter inom industrin ca 5700 personer och företag i Åboregionen står för 50 % av Finlands totala läkemedelsexport. Det finns över 100 företag i regionen inom livsvetenskapsbranschen som tillsammans står för omkring 20 % av sydvästra Finlands omsättning från industri.

Hälsocampus - Terveyskampus Turku – konceptet som drivs av Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt i samverkan med högskolorna för samman olika aktörer som gynnas av högskolornas kunnande och främjar smart specialisering som bygger på regionens egna styrkor och stärker nya tillväxtområden. Samtidigt utnyttjas regionens kompetenspotential i utvecklingen av högskolornas verksamhet.

En provisorsutbildning vid Åbo Akademi stärker det regionala och branschspecifika innovations- och kompetensklustret. Det finns ett tydligt regionalt behov av provisorer med specialkompetens i Åboregionen, och den föreslagna inriktningen *industriell farmaci* uppfyller dessa behov. Det finns ett stort regionalt stöd för att alla hälso- och sjukvårdssektorns utbildningar ges i Åbo för att kunna förverkliga och utveckla modeller för mångprofessionellt samarbete och tväspråkighet inom läkemedelsförsörjningen.

Ehdotus uuden koulutusvastuun voimaantuloajankohdaksi ja koulutuksen käynnistämisen aikataulu

Från och med läsåret 2021-2022.

Muita lisätietoja: Åbo Akademi önskar förhandla om ökad examensrätt inom utbildningsområdet hälsovetenskaper med en årlig utökad examinering med 15 examina på magisternivån under resultatperioden 2021-2024. Detta som ett tillägg till det förhandling som Åbo Akademi och ministeriet kommit överens om.

Samordningsdelegationen har behandlat ärendet på sitt möte 20.9 2019. Se utdrag ur protokollet.

Yhteyshenkilö: Vicerektor Mikael Lindfelt, mikael.lindfelt@abo.fi 050- 544 2628 ESITYS
UUDEKSI KOULUTUSVASTUUKSI